

A középfokú oktatás aktuális kérdései Győrben

© REISINGER Adrienn
Széchenyi István Egyetem, Győr
radrienn@sze.hu

Az oktatás befektetés a humán erőforrásba. Ezen ténymegállapítás miatt úgy gondolom, hogy egy adott térség oktatáspolitikai helyzetét vizsgálni aktuális dolog. Magyarországon az elmúlt években jelentős változások következtek be a közoktatásban, így a középfokú oktatásban is. Változott a fenntartó, a finanszírozás.

Tanulmányom középpontjában az áll, hogy egyrészt bemutassam a középfokú oktatás jelenlegi magyarországi helyzetét az elmúlt évek változásai és főbb statisztikai adatok alapján, másrészt ismertessem a győri középiskolák helyzetét iskolaigazgatókkal lefolytatott interjúk és statisztikai adatok alapján. A téma jellegéből adódik, hogy az irodalmi hivatkozások nem meghatározóak, hiszen az aktuális helyzet bemutatásának főbb forrásait a jogszabályok és a statisztikai adatok adják, a kutatás pedig interjúk segítségével valósult meg.

A kutatás az alábbi projekt keretében valósult meg: A Győri Járműipari Körzet, mint a térségi fejlesztés új iránya és eszköze, TÁMOP-4.2.2.A-11/1/KONV-2012-0010 „Az együttműködések intézményi terei” című résztéma.

A magyar közoktatási rendszer – kiemelten a középfokú oktatás főbb jellemzői

A magyar oktatási rendszer három szintből áll, melyek a következők: alapfokú, középfokú (értve ez alatt a 9–12. évfolyamon szerveződő oktatást) és felsőfokú képzés. Az alfejezet célja, hogy rövid áttekintést nyújtson a magyarországi középfokú oktatási rendszerről.

Jogi háttér

A magyar oktatási rendszer modernizációja már több mint három évtizede zajlik (Szabó & Fehérvári, 2013), a legutóbbi reformfolyamat a 2010-es kormányváltás után indult el, mely nemcsak a közoktatást, hanem a felsőoktatási rendszert is érintette. A folyamat még ma is zajlik (pl. pedagógus életpálya modell kiépítése), a lényegi változások azonban nagyrészt befejeződtek (jogszabályi változások, intézményi fenntartói változások). Jelenleg a magyar közoktatás működését az alábbi fő jogszabályok határozzák meg:

- ✓ 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről, melyet 2011. december 29-én hirdettek ki (korábban a 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról volt hatályban)
- ✓ 2012. évi CLXXXVIII. törvény a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről
- ✓ 202/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtól
- ✓ 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről
- ✓ 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- ✓ 22/2013. (VII. 5.) EMMI utasítás a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Szervezeti és Működési Szabályzatáról.

A reformfolyamat eredménye, hogy a korábbi közoktatási törvény helyébe új jogszabály, a nemzeti köznevelési törvény lépett 2011 év végén. *„A törvény célja olyan köznevelési rendszer megalkotása, amely elősegíti a gyermekek, fiatalok harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését, készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akaratú tulajdonságaik, műveltségük életkori sajátosságaiknak megfelelő, tudatos fejlesztése révén, és ezáltal erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, a magánérdeket a köz érdekeivel összeegyeztetni képes embereket, felelős állampolgárokat nevel. Kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás.”* (2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 1. § (1)) A törvény az alábbiakban határozta meg a köznevelési rendszer intézményeit: óvoda, általános iskola, gimnázium, szakközépiskola, szakiskola, alapfokú művészeti iskola, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény, kollégium pedagógiai szakszolgálati intézmény, pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmény.

Magyarországon az új törvény értelmében: *„A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik.”* (2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 45. § (2)) A tankötelezettséget, mely a 16. életév betöltéséig tart, minden gyermeknek teljesíteni kell. Korábban a tankötelezettség (vö. Kazuska, 2012) 18 éves korig tartott, azonban különböző társadalmi-gazdasági vizsgálatok alapján a kormány úgy döntött, hogy két évvel csökkenti a tankötelezettség felső határát.

A középfokú oktatás keretében a következő intézményi formákban lehet továbbtanulni: gimnázium, szakközépiskola, szakiskola. Ezenkívül vannak olyan intézmények, melyek több képzési formát is nyújtanak egyszerre.

Ma Magyarországon *„az állam gondoskodik - az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével - a köznevelési alapfeladatok ellátásáról”* (2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 74. § (1)). Az állami fenntartású intézmények mellett léteznek egyházi, magán és egyéb intézmények is. Azokon a településeken, ahol a lakosságszám meghaladja a 3 000 főt, a települési önkormányzatnak kell gondoskodnia a köznevelési intézmények működtetéséről (a szakképző iskolák kivételével). Ez azt jelenti, hogy ezeken a településeken a fenntartó az állam, de a működtető az önkormányzat (tárgyi feltételek biztosítása, ingó és ingatlan vagyonnal kapcsolatos vagyon működtetésével kapcsolatos személyi kiadások, stb.). Ez alól a feladat alól megfelelő indoklás esetében az önkormányzatok felmentést kaphatnak. A 3.000 főt meg nem

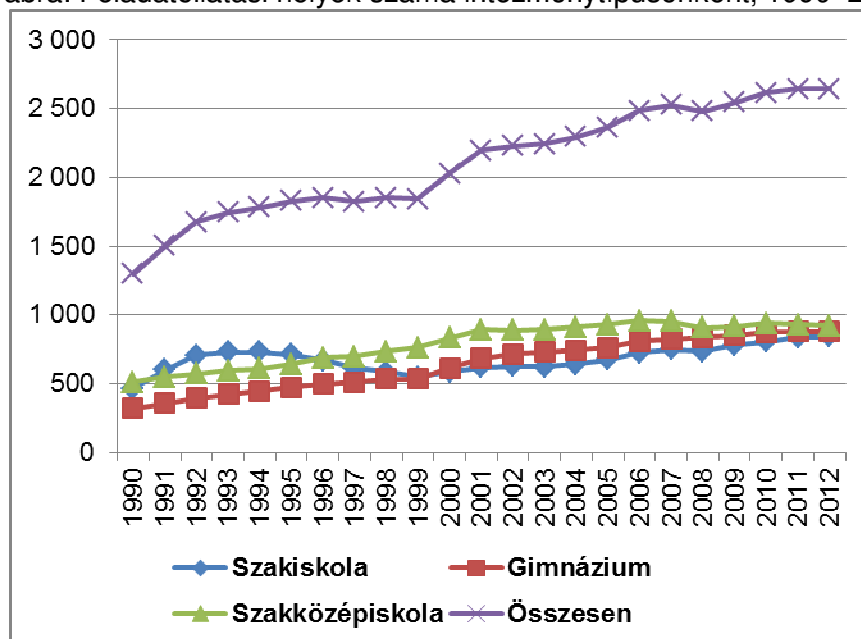
haladó település önkormányzata önként is vállalhatja a működtetést. A törvény kihirdetése előtt a közoktatási intézmények fenntartója és működtetője is a települési önkormányzat volt (kivétel természetesen az egyházi és magán intézmények), így az új törvény értelmében 2013. január 1-je után az államnak át kellett vennie az intézmények fenntartását a települési önkormányzatoktól. A fenntartói feladatok ellátására a Kormány 2012 szeptemberében létrehozta a Klebersberg Intézményfenntartó Központot (KLIK).

A fenntartói változások fő indoka, hogy így egyenlőbb feltételeket lehet biztosítani a gyermekeknek, és az oktatás színvonalát nem a települési önkormányzatok anyagi helyzete határozza meg.

Középfokú oktatás a számok tükrében

Magyarországon 1990-ben 1.299 középfokú oktatási intézmény működött, számuk 2012-re 1.736-ra nőtt. Ugyanebben az évben a feladatellátási helyek¹ száma 2.641 volt. Az 1. ábra a feladatellátási helyek számának változását mutatja be a három intézménytípus szerinti bontásban 1990-től. Az ábra alapján megállapítható, hogy a rendszerváltás óta folyamatosan nő a feladatellátási helyek száma, és míg az 1990-es évek elején a szakiskolák voltak többségben, mára közel azonos az egyes középfokú oktatási intézmények aránya.

1. ábra: Feladatellátási helyek száma intézménytípusonként, 1990–2012

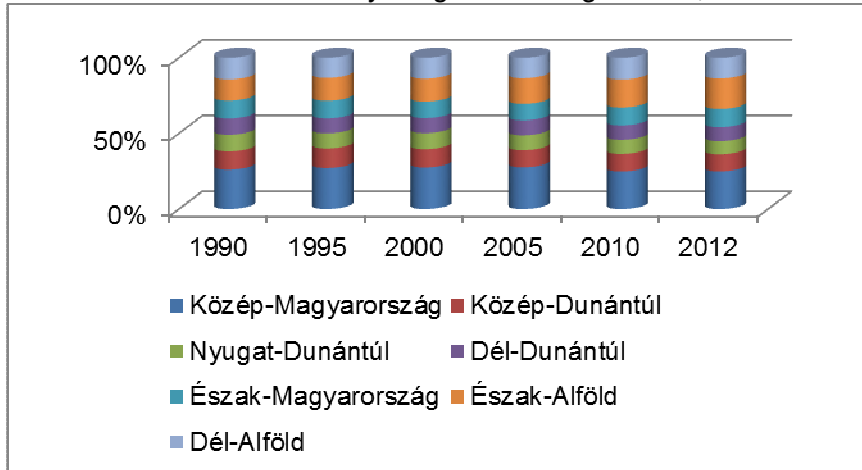
Forrás: Statisztikai Tájékoztató – Oktatási Évkönyv 2005/2006; 2012/2013

Megjegyzés: 2000 előtt a feladatellátási hely egyben az intézmény is volt, csak 2000 óta válik külön a két kategória.

¹ Feladatellátási hely: „...az intézmény igazgatási szervezetén belül a székhelyen vagy más telephelyen működő intézményegység, valamint a székhelyen, illetve az azonos telephelyen, de eltérő közoktatási feladatot ellátó intézményegység” (Statisztikai Tájékoztató – Oktatási Évkönyv 2012/2013:184). Mivel egy oktatási intézmény elláthat több közoktatási feladatot, ezért a feladatellátási helyek száma meghaladja az intézmények számát. Ez a fajta megkülönböztetés csak 2000-től van érvényben, így a 2000 előtti feladatellátási helyek és az intézmények száma megegyezik egymással.

A 2. ábra a feladatellátási helyek regionális megoszlását mutatja a rendszerváltás óta eltelt időszakban. Az elmúlt több mint 20 évben a Közép-magyarországi régióban működött a legtöbb feladatellátási hely, közel az összes ellátási hely negyede. A többi régióban az arány közel azonos, bár a 2000-es évek végén az észak-alföldi intézmények aránya jelentősen megnőtt, 2012-ben több mint 20% volt.

2. ábra: Feladatellátási helye regionális megoszlása, 1990–2012

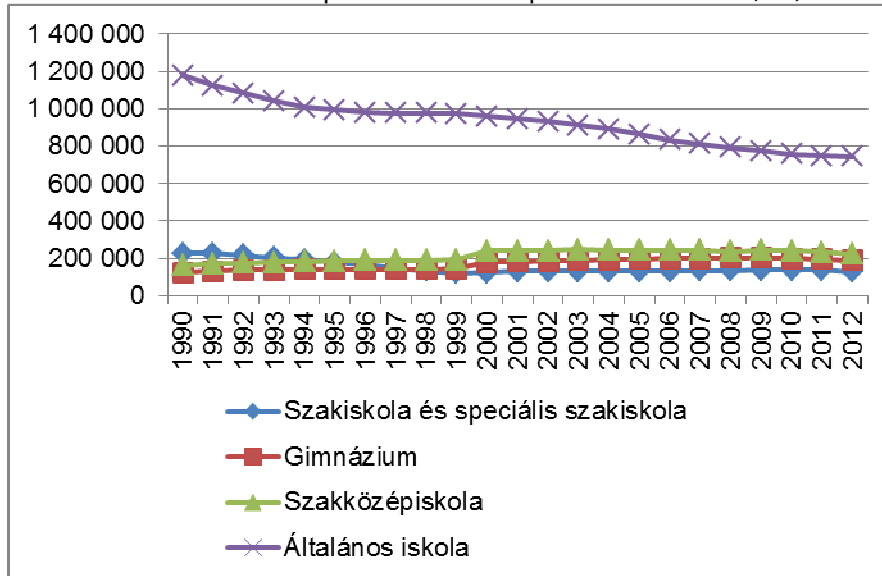

Forrás: Statisztikai Tájékoztató – Oktatási Évkönyv 2005/2006; 2012/2013.

A 3. ábrán a középfokú oktatásban tanuló diákok számának alakulását láthatjuk összevetésben az általános iskolai diákokéval. Megállapítható, hogy a rendszerváltás óta folyamatosan csökken az általános iskolai diákok száma, a csökkenés mértéke közel 37%-os volt 1990 és 2012 között. Ezzel szemben a középfokú oktatásban összességében nőtt a hallgatók száma, 5,9%-kal. Itt kell megjegyezni, hogy 2009-ben volt eddig a legmagasabb a középfokú oktatásban tanuló diákok száma (582 ezer fő), ehhez képest az utóbbi három évben már csökkenés tapasztalható. A középfokú oktatás szerkezeti problémája, hogy a szakiskolában tanuló diákok száma jelentősen visszaesett² (közel 44%-kal), ezzel szemben a szakközépiskolai és gimnáziumi diákok száma jelentősen nőtt.

² Miközben a feladatellátási helyek száma nőtt (1. ábra).

3. ábra: Diákok száma az alapfokú és a középfokú oktatásban, fő, 1990-2012.

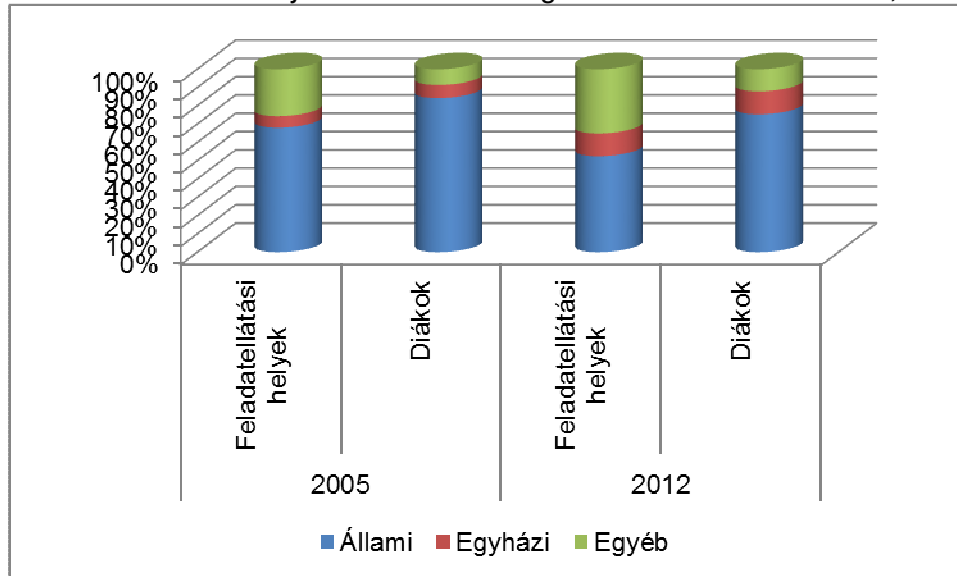
Forrás: Statisztikai Tájékoztató – Oktatási Évkönyv 2005/2006; 2012/2013.

A diákok számára alapvetően hatással van a demográfia, az alapfokú képzésben ez egyértelműen látszik (Magyarországon 1981 óta csökken a népesség³), illetve az a tendencia is, hogy az alapfokú képzést elvégzők egyre nagyobb arányban jelennek meg a középfokú oktatásban, hiszen a középfokú intézményekben a diákok száma egyelőre csak nagyon kis értékben csökkent, ez a csökkenés is csak az elmúlt néhány évben tapasztalható. A feladatellátási helyek és a diákok számának változása alapján kijelenthető, hogy csökkent az egy ellátási helyre jutó diákok száma, míg 1990-ben közel 400 fő jutott egy ellátási helyre, addig 2012-ben már csak 205 (az intézmények tekintetében 311 fő). A csökkenés egyértelműen köszönhető annak, hogy a feladatellátási helyek száma nagyobb mértékben nőtt, mint a diákok száma, ez visszavezethető különböző intézményi átalakításoknak, összevonásoknak, feladatkör-bővítéseknek.

Fontos kérdés azt is vizsgálni, hogy az egyes intézmények milyen fenntartásúak és a diákok állami (önkormányzati), egyházi, vagy egyéb fenntartású intézményekben tanulnak-e. A 4. ábra erre vonatkozóan ad információt. 2005-höz képest 2012-re jelentős mértékben csökkent az állami (önkormányzati) fenntartású intézmények aránya (68%-ról 54%-ra), ezzel párhuzamosan, nőtt az egyházi (6,1 százalékponttal) és az egyéb (pl. magán) fenntartású (9,5 százalékponttal) feladatellátási helyek aránya. Hasonló a tendencia a diákok számát illetően is (állami intézményben tanulók aránya 84,2%-ról 75,34%-ra; az egyházi fenntartásúban tanulóké 7,2%-ról 12,6%-ra, míg az egyéb intézményekben tanulóké 8,7%-ról 12,1%-ra nőtt). Azonban megállapítható, hogy a diákok aránya magasabb az állami feladatellátási helyeken, mint maguk az ellátási helyek aránya.

³ 1981-ben 142.890; 1990-ben 125.679; 2000-ben 97.587, míg 2012-ben 90.269 fő volt az élve születések száma (KSH).

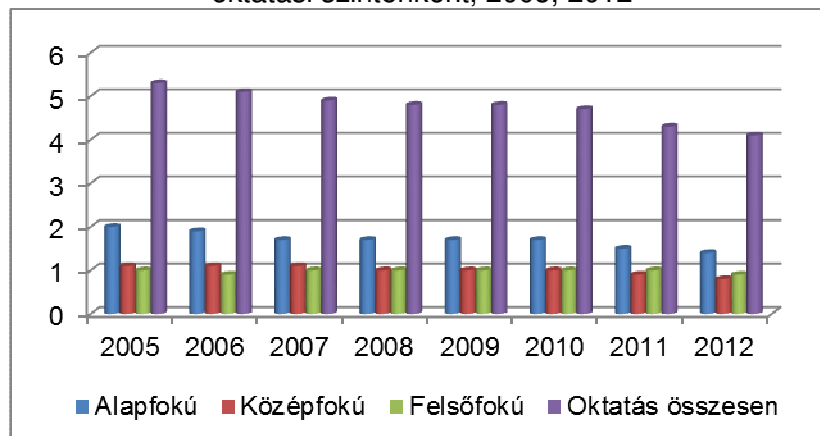
4. ábra: A feladatellátási helyek és a diákok megoszlása fenntartók szerint, 2005, 2012

Forrás: Statisztikai Tájékoztató – Oktatási Évkönyv 2012/2013

Végezetül kitérek arra, hogy a költségvetésből mennyit költöttek az elmúlt években az oktatásra (5. ábra).

5. ábra: A költségvetés oktatási kiadásainak aránya a GDP %-ában oktatási szintenként, 2005, 2012

Forrás: Statisztikai Tájékoztató – Oktatási Évkönyv 2012/2013

Az 5. ábra alapján megállapítható, hogy 2005 óta folyamatosan csökken a költségvetés oktatási kiadása a GDP százalékában, míg 2005-ben az arány 5,3% volt, 2012-re az érték 4,1%-ra csökkent. A legnagyobb mértékű csökkenés az alapfokú oktatásban következett be (2005-ben 2%, 2012-ben 1,4%), de csökkent a középfokú és a felsőfokú oktatás esetében is az arány. 2012-ben a GDP 0,8%-át költötte Magyarország középfokú oktatásra.

Összességében megállapítható, hogy a rendszerváltás óta eltelt időszakban jelentős változások következtek be a közoktatásban, változó jogszabályi keretek, a diákok és az intézmények (feladatellátási helyek) számának folyamatos változása és költségvetésből arányaiban egyre kevesebb ráfordítás jellemezte az elmúlt közel 25 évet.

Középfokú oktatás Győrben

Módszertan

A fejezet célja, hogy rövid áttekintést nyújtson a győri középfokú oktatás helyzetéről. Egyrészt a települési önkormányzattól kapott adatok alapján mutatom be, hogy hány intézmény van a városban és hogyan alakult a diákok száma az elmúlt években, másrészt 10 középfokú intézmény vezetőjével, munkatársával történt interjúk alapján adok képet arról, hogy mi jellemzi az intézményeket az alábbi területeken:

- ✓ diákok létszáma,
- ✓ képzési kínálat,
- ✓ a diákok továbbtanulási szándékai,
- ✓ a diákok után követéses vizsgálata,
- ✓ intézményi és egyéb szereplős (piaci szereplők, közszféra) kapcsolatok.

A megkeresett intézmények mindegyike állami fenntartású (KLIK), 5 intézmény többféle oktatási szinten működik, 3 iskolában van gimnáziumi, 9-ben szakközépiskolai és 3-ban szakiskolai képzés.

Győri középfokú oktatás számokban

Győr Magyarország 6. legnagyobb városa, lakossága 2012-en meghaladta a 130 ezer főt. A városban 2014 év elején összesen 30 középfokú oktatási tevékenységet is ellátó oktatási intézmény működött (1. táblázat). 22 intézmény volt önkormányzati fenntartásban (2013-tól a fenntartó az állam), ezek közül 13 volt vegyes intézmény, vagyis olyan iskola, mely egyszerre többszintű- és fajta oktatási tevékenységet is ellátott. Az egyházi és a magán intézmények esetében is ezek a fajta iskolák voltak többségben. A képzési paletta színes és teljes körű, hiszen a gimnáziumi képzések mellett tanulhatnak a diákok gazdasági, informatikai, egészségügyi, ipari, mezőgazdasági, mechatronikai, építőipari, informatikai, közlekedési, tánc- és képzőművészeti és zeneművészeti képzéseken.

1. táblázat: A Győrben működő középfokú oktatási tevékenységet folytató intézmények száma, 2014

<i>Középfokú intézmény típusa</i>	<i>Állami</i>	<i>Egyházi</i>	<i>Magán</i>
Gimnázium	2	1	1
Gimnázium + Szakközép	1	-	-
Gimnázium + Szakközép + Szakiskola	3	-	-
Gimnázium + Általános + Óvoda	-	2	1
Gimnázium + Általános	-	-	1
Gimnázium + Szakiskola + Általános + Óvoda	-	1	-
Szakközép	5	-	-
Szakközép + Általános	2	-	-
Szakközép + Szakiskola	6	-	1
Szakiskola	2	-	-
Szakiskola + Általános	1	-	-
<i>Vegyes intézmény összesen</i>	<i>13</i>	<i>3</i>	<i>3</i>
<i>Összesen</i>	<i>22</i>	<i>4</i>	<i>4</i>

Forrás: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának tájékoztatása alapján.

A Győrben középfokú oktatásban részt vevők számáról 2005 óta álltak rendelkezésemre adatok (2. táblázat).

2. táblázat: A győri középfokú oktatás néhány jellemzője, 2005-2012.

Év	Gimnáziumi diák, fő	Szakközép-iskolai diák, fő	Szakiskolai diák, fő	Összesen, fő	GYMS megyei diákok százalékában	Állami intézmények száma
2005	3 605	6 133	6 168	15 906	60,34%	22
2006	3 655	4 864	3 093	11 612	44,29%	22
2007	3 655	5 023	1 342	10 020	37,72%	23
2008	3 151	5 139	6 262	14 552	54,51%	23
2009	3 688	5 253	3 212	12 153	44,51%	23
2010	2 738	5 481	4 301	12 520	45,57%	23
2011	2 542	6 867	3 481	12 890	47,58%	22
2012	2 420	6 923	3 049	12 392	48,68%	22

Forrás: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának tájékoztatása alapján;
Statistikai Tájékoztató – Oktatási Évkönyv 2012/2013.

2005 és 2012 között 22%-kal csökkent a középfokú oktatásban tanuló diákok száma, ez a csökkenés sokkal magasabb mint az országos vagy akár a megyei adatok. A vizsgált időszakban országosan 5,6%-kal, míg Győr-Moson-Sopron megyében 3,4%-kal csökkent a diákok száma. Különösen szembetűnő a gimnáziumi diákok számának csökkenése (országosan 3,9%, Győrben több mint 30%). A fentiekből következik, hogy a győri intézményekben tanuló diákok aránya a megyei összes diákokon belül csökkent, 2012-ben kevesebb mint a megyei középfokú oktatásban résztvevők fele tanult Győrben. Szembetűnő, hogy a szakiskolai hallgatók száma nagy mértékben ingadozott az elmúlt években, ennek oka lehet intézmények összevonása, átminősítése, ami hatással volt az ott tanuló diákok besorolására is.

A győri középfokú oktatás a megkeresett intézmények helyzete alapján

A megkeresett intézmények változatos képet mutatnak a diákok száma alapján, van ahol 100-nál alig több, van, ahol közel ezer diák tanul, akik egy része nem győri, így vagy bejáró vagy kollégista. A legnagyobb arányban a Richter János Zeneművészeti Iskolában vannak bejárók vagy kollégisták (kb. 80%), ennek oka, hogy a képzés speciális és Győr közelében más ilyen képzést nyújtó intézmény nincs (legközelebb Veszprémben vagy Szombathelyen). 50%-nál magasabb a bejárók vagy kollégisták aránya további három intézményben.

Mivel a megkeresett iskolák képzése sok esetben egyedi a térségben, így meghatározó, hogy a diákok miért éppen az intézményt választották. Több esetben ezenkívül a színvonalas képzést, az intézmény népszerűségét, eredményességét emelték ki a válaszadók.

Megkérdeztük, hogy az intézménynek milyen véleménye van a diákjairól egy 1-től 5-ig tartó skálán. A megkérdezettek leginkább a diákok szabálytartási és kooperációs készségét, a motiváltságot, továbbá szakmai továbbfejlődési képességét értékelték pozitívan (4,1; 3,9 és 3,9 átlagos pontszám). Két területtel van a legtöbb probléma: az egyik a szociális helyzet, mindegyik intézményben vannak olyan diákok, akik

valamilyen szempontból hátrányos helyzetűek (3,4-es átlagos pontszám), sok esetben ők plusz feladatokat rónak az intézményre. A másik problémás terület a tanulás (szintén 3,4-es átlag), több diák küzd tanulási nehézségekkel, főleg a szakiskolai képzésekben.

A diákok továbbtanulási aránya függ az intézmény típusától és a tanult szakmától is. A gimnáziumi képzések sajátossága, hogy az itt végzők nagyobb arányban tanulnak tovább, ez Győrben is így van, ezekben az iskolákban 90% fölött van a továbbtanulási arány. Ezenkívül két szakközépiskolában (műszaki és közgazdasági képzési terület) jellemző még ez az arány. A legalacsonyabb, kb. 20% az arány egy szakiskolában és egy szakközépiskolában. Az iskolák fele az nyilatkozta, hogy valamilyen módon követik a végzetek helyzetét, de van olyan intézmény, ahol ez az érettségi találkozót jelenti. Továbbá több iskola esetében jellemző, hogy a végzett diákok az érettségi után visszamennek volt iskolájukba pl. szakmai kapcsolatok ápolása miatt. A megkérdezett intézmények válaszai alapján úgy tűnik, hogy a középiskolában még egyáltalán nem megoldott kérdés a pályakövetés, ahogy most már több éve az a felsőoktatásban. Úgy gondolom, hogy mindenképpen fontos lenne nemcsak a felvételi arányszámot ismerni, hanem azt is, hogy pontosan milyen intézményekbe nyertek felvételt a diákok, ott hogyan teljesítenek, milyen tapasztalataik vannak. Ezeket az információkat fel lehetne használni a későbbi továbbtanulás előtt álló fiatalok tájékoztatásában is. Információt lehetne gyűjteni arra vonatkozóan is, hogy a volt diákok hogyan ítélik meg, milyen mértékben tudják a középiskolai képzésben tanultakat hasznosítani, milyen javaslatok lennének az oktatás tartalmának esetleges módosítására. Így az intézmények nemcsak a piacról, hanem volt diákjaiktól is tájékozódhatnak a képzési kínálatuk releváns volta felől. A megkeresett intézmények többsége úgy ítéli meg, hogy a piaci, intézményi visszajelzés pozitív, tehát a képzések arra készítene fel, amire igény van.

Az intézmények működése szempontjából fontos kérdéskör, hogy milyen kapcsolatokat ápolnak oktatási, nem oktatási és külföldi szervezetekkel. Az oktatási kapcsolatok az alábbi jellemzőkkel írható le:

- azonos tevékenységet folytató általános és középiskolákkal való kapcsolat,
- győri, budapesti felsőoktatási intézményekkel való kapcsolat,
- általános iskolai kapcsolatok főleg a felvételi miatt, illetve egyéb szakmai kapcsolatok miatt jönnek létre,
- van ahol oktatói, tanuló csereprogram is jellemző,
- több esetben tanulói versenyek, sportesemények miatt alakulnak ki a kapcsolatok,
- a földrajzilag közelebb eső intézményekkel általában szorosabb a kapcsolat.

A nem oktatási kapcsolatok jellemzői:

- 8 intézmény számolt be oktatáson kívüli kapcsolatokról,
- szakmai szervezetekkel (művészeti, műszaki, ipari, kamarai szervezetek) való kapcsolat,
- vállalati kapcsolatok: főleg gyakorlati hely biztosítása, duális szakképzés megvalósítása, tárgyi eszközök biztosítása,
- önkormányzatokkal való kapcsolat.

Külföldi kapcsolatok:

- 9 intézménynek van ilyen kapcsolata,
- általában ezek a kapcsolatok a legkevésbé intenzívek,
- oktatói, hallgatói csereprogramok több esetben előfordulnak,

- a partnerek általában közoktatási vagy felsőoktatási intézmények,
- a partnerek Európában vannak, tengerentúli partnerek nincsenek,
- ezen kapcsolatok előnyét az egyik iskola igazgatója így foglalta össze: szakmai tapasztalat, nyelvtanulás és a személyiség fejlődése.

A kapcsolatokat illetően összességében úgy gondolom, hogy nagyon pozitív, hogy az intézmények nagy többsége kapcsolatban áll más szereplőkkel akár az oktatás, akár más szakmai területeken. Az különösen öröndetes, hogy vannak külföldi kapcsolatok is, igaz nem napi szintűek, de hasznos szakmai segítséget tudnak nyújtani. A kapcsolatok jövőjére vonatkozóan a megkérdezettek többsége említette, hogy szeretnék, ha a meglévő kapcsolatok megerősödneek, illetve további szereplőkkel bővülneek, lehetőleg külföldiekkel.

Összegzés

Tanulmányom célja az volt, hogy egyrészt rövid áttekintést adjak a középfokú oktatás jelenlegi magyarországi helyzetéről jogszabályok és statisztikai adatok alapján. Másrészt bemutassam, hogy mi jellemzi most Győr középfokú oktatását. Ezt a város önkormányzatától kapott adatot és iskolák vezetőivel történt interjúk alapján tettem meg.

Az elmúlt években több változás is bekövetkezett a magyar közoktatásban, ami természetesen érintette a győri oktatást is, az intézmények fenntartója az állam lett (Klebersberg Intézményfenntartó Központ). Megállapításra került, hogy a középfokú oktatást még nem érte el az alapfokú képzésben már évek óta tapasztalható demográfiai válság, bár az elmúlt néhány évben csökkent a diákok száma a középfokú oktatásban, azonban a '90-es évek elejéhez képest kis mértékű növekedés tapasztalható, ami a gimnáziumi és a szakközépiskolai képzésben résztvevők számának növekedése miatt következett be, a szakiskolai tanulók száma jelentősen lecsökkent. Győrben az országostól eltérően a tendenciák, az elmúlt 7 évben jelentősen csökkent a diákok száma, viszonylag jelentős a visszaesés a gimnáziumi diákok számában (a szakiskolai tanulók száma itt is csökkent). Ennek oka lehet, hogy a diákok inkább választanak olyan képzést, amely nemcsak érettségit, hanem szakmai tudást is biztosít, bízva abban, hogy így könnyebben el tudnak helyezkedni, vagy tovább tudnak tanulni.

A megkérdezett intézményekben változatos képet mutat a továbbtanulás, elsősorban a gimnáziumokban és a műszaki, gazdasági képzést nyújtó szakközépiskolákban magasabb az arány, akár 90% feletti. A továbbtanulás így kardinális kérdés, az intézmények többsége kapcsolatban is van a térség felsőoktatási intézményeivel. Amire jobban lehetne fókuszálni az a pályakövetés, fontos visszajelzés lehet az intézmények számára, hogy mi lett a sorsa a végzett diákoknak, ahogy a felsőoktatásban, itt is célszerű lenne a pályakövetés (ha központilag nem is, de városi szinten meg lehetne szervezni).

Az intézmények többsége rendelkezik oktatási és nem oktatási területről is kapcsolatokkal, kiemelendők a külföldi kapcsolatok, melyek lehetővé teszik mind a pedagógusok, mind a diákok szakmai és nyelvi fejlődését. Úgy gondolom, hogy lényegesek a vállalati együttműködések is, a műszaki, gazdasági képzésben tanuló diákok számára gyakorlati helyeket tudnak biztosítani, továbbá több iskola esetében eszközök, szakmai segítség biztosítása is megjelenik.

Úgy gondolom, hogy megfelelő a képzési kínálat is a városban, a 30 középfokú intézményben szinte minden tudományterületen tanulhatnak a diákok, a város megyeszékhely voltából ez valamilyen szinten kötelezően adódik is.

A kutatást nem zártam le, a tanulmány az eddigi részeredményeket mutatta be, további eredmények várhatók később lakossági és vállalati kérdőíves felmérésből Győrben és térségében egyaránt.

Irodalomjegyzék

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről.

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának adatszolgáltatása.

KAZUSKA Melinda (2012). A tankötelezettség múltja, jelene és jövője. *Új Pedagógiai Szemle*, (1), 128-142.

Statisztikai Tájékoztató – Oktatási Évkönyv 2005/2006. Emberi Erőforrások Minisztériuma, Budapest, 2006.

Statisztikai Tájékoztató – Oktatási Évkönyv 2012/2013. Emberi Erőforrások Minisztériuma, Budapest, 2013.

SZABÓ Zoltán András, & FEHÉRVÁRI Anikó (2013). A közoktatás fenntartói és finanszírozási változásai a jogszabályok tükrében, 2010-2013. *Új Pedagógiai Szemle*, (9-10), 51-73.